

Bibliographie

Quellen

- Benvenuto de Brixano, Notaio: Benvenuto de Brixano, Notaio in Candia (1301-1302). Hrsg. von R. Morozzo della Rocca. Comitato per la Pubblicazione delle Fonti Relative alla Storia die Venezia (Venezia 1950).
- Duca di Candia (1313-1329): P. R. Vidulich, Duca di Candia Bandi (1313-1329) (Venezia 1965).
- (1340-1350): P. R. Vidulich, Duca di Candia Quaternus Consiliorum (1340-1350) (Venezia 1976).
- (1350-1363): P. R. Vidulich, Duca di Candia Quaternus Consiliorum (1350-1363) (Venezia 2007).
- (1358-1360; 1401-1405): F. Thiriet, Duca di Candia Ducali e Lettere Ricevute (Venezia 1978).
- Epitomai (1363-1399): E. Santschi, Επιτομαί των αστικών αποφάσεων και των καταχωρήσεων (1363-1399) του αρχείου του δούκα της Κρήτης. Régestes des Arrêts Civils et des Mémoires (1363-1399) des Archives du Duce de Crète (Venezia 1976).
- Franciscus de Cruce, Notaio: Ch. Gasparis (Hrsg.), Franciscus de Cruce – ΝΟΤΑΡΙΟΣ ΣΤΟΝ ΧΑΝΔΑΚΑ 1338-1339 (Venezia 1999).
- Gasparēs, Catastici Feudorum: Ch. Gasparēs, Catastici Feudorum Crete Catastici Sexterii Dorsoduri 1227-1418, I und II (Athēna 2004).
- Catasticum Chanee: Ch. Gasparēs, Catastici Feudorum Crete Catasticum Chanee 1314-1396 (Athēna 2008).
- Grapheiokratia: Ch. Gasparēs, Η γλώσσα της βενετικής γραφειοκρατίας. Η αντιπαράθεση λατινικής και ελληνικής γλώσσας στη μεσαιωνική Κρήτη (13^{ος}-15^{ος} αι.). Σύμμεικτα 9, 1994, 141-156.
- Katasticho Chania: Ch. Gasparēs, Το Κατάστιχο των Χανίων. Η γαιοκτησία στο διαμέρισμα των Χανίων κατά τον 14^ο αι. Πεπραγμένα του 1^ο Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου (Χανιά 1-8 Οκτωβρίου 2006) A, 2010, 61-70.
- John Xenos, Testament: Testament of John Xenos for the Monastery of the Mother of God Antiphonetria of Myriokephala on Crete. In: J. Thomas / A. Constantinides Hero (Hrsg.), Byzantine Monastic Foundation Documents: A Complete Translation of the Surviving Founders' Typika and Testaments. DOS 35 (Washington, D.C. 2000) 143-147.
- Leonardo Marcello, Notaio: M. Chiaudano / A. Lombardo (Hrsg.), Leonardo Marcello – Notaio in Candia (1278-1281). Comitato per la Pubblicazione delle Fonti Relative alla Storia die Venezia (Venezia 1950).
- McKee, Wills: S. McKee, Wills from Late Medieval Crete 1312-1420, 1-3, (Washington, D.C. 1998).
- Pietro Pizolo, Notaio: S. Carbone (Hrsg.), Pietro Pizolo – Notaio in Candia. Comitato per la Pubblicazione delle Fonti Relative alla Storia die Venezia I (1300), II (1304-1305) (Venezia 1985).
- Pietro Scardon, Notaio: A. Lombardo (Hrsg.), Documenti della Colonia Veneziana di Creta – Imbreviature di Pietro Scardon (1271) (Torino 1942).
- Stefano Bono, Notaio: G. Pettenello / S. Rauch (Hrsg.), Stefano Bono Notaio in Candia (1303-1304) (Viella 2011).
- Tafel/Thomas, Urkunden: G. Tafel / G. Thomas (Hrsg.), Urkunden zur älteren Handels- und Staatsgeschichte der Republik Venedig mit besonderer Beziehung auf Byzanz und die Levante vom neunten bis zum Ausgang des fünfzehnten Jahrhunderts 1-3 (Amsterdam 1964).
- Tsirpanlēs, Katasticho: Z. Tsirpanlēs, Κατάστιχο εκκλησιών και μοναστηριών του κοινού, 1248-1548: συμβολή στη μελέτη των σχέσεων πολιτείας και εκκλησίας στη βενετοκρατούμενη Κρήτη (Iōannina 1985).
- Zaccaria di Fredo, Notaio: A. Lombardo (Hrsg.), Zaccaria di Fredo Notaio in Candia (1352-1357) (Venezia 1968).

Literatur

13. Ephoreia: ΙΓ' ΕΦΟΡΕΙΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ, Αρχαιολογικές Ειδήσεις 1987, Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά Μνημεία. Κρητική Εστία 4.2, 1988, 355-372.
- Acheimastou-Potamiou, Art: M. Acheimastou-Potamianou, Greek Art – Byzantine Wall-Paintings (Athens 1994).
- Adashinskaya, Foundors or Donors: A. Adashinskaya, Foundors or Donors? Images and Inscriptions of Supplicants in later Byzantium and Medieval Serbia. www.academia.edu/37019835/FOUNDERS_OR_DONORS_IMAGES_AND_INSCRIPTIONS_OF_SUPPLICANTS_IN_LATER_BYZANTIUM_AND_MEDIEVAL_SERBIA (26.05.2020).
- Albanē, Agia Marina: T. Albanē, Οι τοιχογραφίες του ναού της Αγίας Μαρίας στον Μουρνέ της Κρήτης. Ένας άγνωστος βιογραφικός κύκλος της Αγίας Μαρίας. DeltChrA 17, 1993-1994, 211-222.
- Albani, Ewiges Leben: J. Albani, In der Hoffnung auf ewiges Leben. Grabbeigaben aus der Byzantinischen und Nachbyzantinischen Sammlung in Chania/Kreta. In: W. Hörandner / J. Koder / M. Stassinopoulou (Hrsg.), Wiener Byzantinistik und Neogräzistik: Beiträge zum Symposium Vierzig Jahre Institut Byzantinistik und Neogräzistik der Universität Wien im Gedenken an Herbert Hunger (Wien, 4.-7. Dezember 2002) (Wien 2004) 53-60.
- Anagnostakis/Papamastorakis, St. Romanos: I. Anagnostakis / T. Papamastorakis, St. Romanos epi tēn sklepan – A Saint Portector and Healer of Horses. In: I. Anagnostakis / T. Kolias / E. Papadopoulou (Hrsg.), Animals and Environment in Byzantium (7th-12th c.) (Athens 2011) 137-164.

- Andrianakēs, Agia Marina: M. Andrianakēs, Ναός Αγίας Μαρίας (Παυδούχας). ADelt 56/59, B5, 2001-2004, 560.
- Agios Basileios: M. Andrianakēs, Τα χριστιανικά μνημεία της επαρχίας Αγίου Βασιλείου. In: St. Manouras (Hrsg.), Πρακτικά Συνεδρίου »Η επαρχία Αγ. Βασιλείου από την Αρχαιότητα έως Σήμερα. Περιβάλλον, Αρχαιολογία, Ιστορία, Κοινωνία« (Σπήλι-Πλακιάς 19-23 Οκτωβρίου 2008), Τόμος Β: Βυζαντινοί Χρόνοι – Βενετοκρατία (Rethymno 2014) 13-50.
- Agios Iōannēs: M. Andrianakēs, Ναός Αγίου Ιωάννου Προδρόμου στα Δελιανά. ADelt 55, B2, 2000, 1072-1074.
- Archangelos: M. Andrianakēs, Ναός Μιχαήλ Αρχαγγέλου (Επισκόπι). ADelt 55, B2, 2000, 1074-1075.
- Architektonikē: M. Andrianakēs, Η αρχιτεκτονική γλυπτική στην Κρήτη. In: O. Gratzio (Hrsg.), Γλυπτική και λιθοξοϊκή στη Λατινική Ανατολή. 13ος-17ος αιώνας. Επιστημονική επιμέλεια Όλγα Γκρατζίου (Étrakleio 2007) 14-33.
- Ioannis Xenos: M. Andrianakis, Aghios Ioannis Xenos and his Cult. In: E. Chatzetryphonos (Hrsg.), Routes of Faith in the Medieval Mediterranean: History, Monuments, People, Pilgrimage Perspectives. Proceedings of an International symposium, Thessalonike 7-10/11/2007 (Thessaloniki 2008) 256-268.
- Monē Asōmatos: M. Andrianakēs, Αμάρι. Ναός Ζωοδόχου Πηγής Μονής Ασωμάτων. ADelt 55, B2, 2000, 1080.
- Panagia Kera: M. Andrianakēs, Βυζαντινός ναός Παναγίας Κεράς. Κρήτη περιήγηση στην φύση και τον πολιτισμό, πρόγραμμα. Terra Dias 149, 2002, 219-223.
- Phōtios: M. Andrianakēs, Ναός Αγίου Ιωάννου (Φωτίου) (Γερακάρι). ADelt 56/59, B5, 2001-2004, 562-563.
- Angelakē, Diblochōri: V. Angelakē, Η παράσταση της Δευτέρας Παρουσίας από το ναό της Ζωοδόχου Πηγής στο Ντιμπλοχώρι Δ. Λάμπης. Πρακτικά Συνεδρίου »Η επαρχία Αγ. Βασιλείου από την Αρχαιότητα έως Σήμερα. Περιβάλλον, Αρχαιολογία, Ιστορία, Κοινωνία« (Σπήλι-Πλακιάς 19-23 Οκτωβρίου 2008), Τόμος Β: Βυζαντινοί Χρόνοι -Βενετοκρατία (Rethymno 2014) 335-348.
- Antourakēs, Dytikē Krētē: G. Antourakēs, Τάσεις της βυζαντινής ζωγραφικής σε ναούς της Δυτικής Κρήτης. Πεπραγμένα του Ζ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου B2, 1995, 9-43.
- Krētē: G. Antourakēs, Τοιχογραφημένοι βυζαντινοί ναοί της Κρήτης. Τεύχος Α. Επαρχίας Σφακιών, Αποπορώνου, Ρεθύμνης (Athēna 1978).
- Roustika: G. Antourakēs, Τοιχογραφία της Παναγίας των Ρουστικών. Κρητική Εστία 6, 1964, 155-157.
- Srhakia: G. Antourakēs, Βυζαντινές εκκλησίες των Σφακιών. Κρητική Εστία 178, 1968, 567-570.
- Toichographēmenoi 1977: G. Antourakēs, Τοιχογραφημένοι ναοί της Κρήτης. Κρητική Εστία 224, 1977, 1109-1124.
- Toichographēmenoi 1978: G. Antourakēs, Τοιχογραφημένοι βυζαντινοί ναοί της Κρήτης. Κρητική Εστία 225-226, 1978, 3-21.
- Artelt, Kosmas und Damian: LCI 7 (1974) 344-352 s.v. Kosmas und Damian (W. Artelt).
- Aspra-Vardavakē, Malles: M. Aspra-Vardavakē, Οι τοιχογραφίες της Παναγίας Μεσοχωρίτισσας στις Μάλλες Λασιθίου Κρήτης. Δίπτυχα Εταιρείας Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μελετών 5, 1991, 172-250.
- Bakirtzis, Demetrius: Ch. Bakirtzis, Le culte de Saint Demetrius. In: Akten des internationalen Kongresses für Christliche Archäologie, Bonn 22.-28. September 1991, Teil I = JbAC Ergänzungsband 20, 1 (Münster 1995) 58-68.
- Bernardini, Donateurs: L. Bernardini, Les donateurs des églises de Cappadoce. Byzantion 62, 1992, 118-140.
- Bissinger, Kreta: RbK IV (1990) 905-1174 s.v. Kreta (M. Bissinger).
- Wandmalerei: M. Bissinger, Kreta – Byzantinische Wandmalerei (München 1995).
- Boberg, Epiphanius: LCI 6 (1974) 154-155 s.v. Epiphanius von Constantia von Zypern bzw. Salamis (J. Boberg).
- Euthymios: LCI 6 (1974) 202-203 s.v. Euthymius der Große von Melitene (J. Boberg).
- Bogyay, Deesis: RbK 1 (1966) 1178-1186 s.v. Deesis (Th. Bogyay).
- Hetoimasia: RbK 2 (1971) 1189-1202 s.v. Hetoimasia (Th. Bogyay).
- Böck, Mandorla: RbK 6 (2005) 1-17 s.v. Mandorla (A. Böck).
- Böhm, Jakobus: LCI 7 (1975) 39-41 s.v. Jakobus Bruder des Herren (Adelphotheos), der Gerechte (B. Böhm).
- Titus der Kreter: LCI 8 (1976) 496 s.v. Titus der Kreter (B. Böhm).
- Borboudakēs, Agia Triada: M. Borboudakēs, Ο Ναός Αγίας Τριάδας. ADelt 25, B2, 1970, 489.
- Agios Georgios Emparos: M. Borboudakēs, Άγιος Γεώργιος Εμπάρου. ADelt 22, B2, 1967, 507.
- Agios Georgios Symēs: M. Borboudakēs, Ναός Αγίου Γεωργίου Απάνω Σύμης Βιάννου. ADelt 25, B2, 1970, 488.
- Agios Iōannēs: M. Borboudakēs, Άγιος Ιωάννης Κριτσάς Μεραμπέλλου Λασιθίου. ADelt 23, B2, 1968, 423.
- Agios Iōannēs Kritsa: M. Borboudakēs, Ναός Αγίου Ιωάννη Κριτσάς Μεραμπέλλου. ADelt 30, B2, 1975, 355-356.
- Amari: M. Borboudakēs, Ο Ναός Αγίας Άννης Αμαρίου. ADelt 25, B2, 1970, 486.
- Aranō Symēs: M. Borboudakēs, Ναός Αγίου Γεωργίου Απάνω Σύμης Βιάννου. ADelt 26, B2, 1971, 526-527.
- Aranō Symēs 2: M. Borboudakēs, Ο ναός του Αγίου Γεωργίου Απάνω Σύμης Βιάννου. Πεπραγμένα του Γ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου Β, 1974, 222-231.
- Archanes: M. Borboudakēs, Μιχαήλ Αρχάγγελος Αρχάνων. ADelt 22, B2, 1967, 507-508.
- Diblochōri: M. Borboudakēs, Ναός Παναγίας Ντιμπλοχωρίου Αγίου Βασιλείου. ADelt 27, B2, 1972, 659-660.
- Emparos: M. Borboudakēs, Ναός Αγίου Γεωργίου Εμπάρου Πεδιάδος. ADelt 24, B2, 1969, 446.
- Erfhoi: M. Borboudakēs, Άγιος Ιωάννης Έρφων Μυλοποτάμου Ρεθύμνης. ADelt 23, B2, 1968, 422-423.
- Gerakari: M. Borboudakēs, Ναός Αγίου Ιωάννου Γερακαρίου Αμαρίου. ADelt 24, B2, 1969, 439.
- Gerakari Fōtis: M. Borboudakēs, Ναός Αγίου Ιωάννου εις Φώτην Γερακαρίου Αμαρίου. ADelt 26, B2, 1971, 523.

- Kocharis: M. Borboudakēs, Ναός Ἁγίου Γεωργίου Κοζάρης. *ADelt* 25, B2, 1970, 493-494.
- Krētē: M. Borboudakēs, Η διείσδυση της Παλαιολόγιας ζωγραφικής στην Κρήτη. *Πεπραγμένα του Ζ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* B2, 1995, 570-580.
- Kritsa: M. Borboudakēs, Ναός Παναγίας Κεράς Κριτσάς Μεραμπέλλου. *ADelt* 27, B2, 1972, 668-669.
- Melampes: M. Borboudakēs, Ναός Αγίας Παρασκευής Μελάμπων Αγ. Βασιλείου. *ADelt* 25, B2, 1970, 490-491.
- Merōnas: M. Borboudakēs, Οι τοιχογραφίες της Παναγίας του Μέρωνα και μία συγκεκριμένη τάση της κρητικής ζωγραφικής. *Πεπραγμένα του Ε' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* B, 1986, 396-412.
- Panagia Kera: M. Borboudakēs, Ναός Παναγίας Κεράς Κριτσάς Μεραμπέλλου. *ADelt* 30, B2, 1975, 356-357.
- Panagia Kera Kritsa: M. Borboudakēs, Ναός Παναγίας Κεράς Κριτσάς Μεραμπέλλου. *ADelt* 29, B3, 1973, 938-939.
- Rodovani: M. Borboudakēs, Ναός Παναγίας Καλομοίρων Ροδοβανίου Σελίνου. *ADelt* 25, B2, 1970, 489-490.
- Thronos: M. Borboudakēs, Ναός της Παναγίας (Θρόνος). *ADelt* 53, B3, 903-905.
- Triados: M. Borboudakēs, Ναός Αγίου Γεωργίου Αγίου Τριάδος Πυργιωτίσσης. *ADelt* 25, B2, 1970, 498-499.
- Borboudaki, Kallergis: M. Borboudaki, The church of the Virgin of Meronas and the Kallergis Family. *Cahiers Archéologiques* 55, 2013-2014, 105-118.
- Panagia Kera: M. Borboudaki, Panagia Kera: Byzantine Wall Paintings at Kritsa (Athens 1980).
- Borsari, Porto di Candia: S. Borsari, I movimenti del porto di Candia a. 1369-1372. *Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia* 30-31, 1997-1998, 323-346.
- Braunfels, Verkündigung: W. Braunfels, Die Verkündigung (Düsseldorf 1949).
- Cattapan, Nuovi documenti: M. Cattapan, Nuovi documenti riguardanti pittori cretesi dal 1300 al 1500. *Πεπραγμένα του Β' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου* Γ, 1968, 29-46.
- Nuovi elenchi: M. Cattapan, Nuovi elenchi e documenti dei pittori in Creta dal 1300 al 1500. *Θησαυρίσματα* 9, 1972, 202-235.
- Pavia: M. Cattapan, I pittori, Pavia, Rizo, Zafuri da Candia e Papadopoulou della Canea. *Θησαυρίσματα* 14, 1977, 199-238.
- Rizo: M. Cattapan, I Pittori Andrea e Nicola Rizo da Candia. *Θησαυρίσματα* 10, 1973, 243.
- Champion, Graffiti: M. Champion, Medieval Graffiti – The Lost Voices of England's Churches (London 2015).
- Châtelet-Lange, Photinia: *LCI* 8 (1976) 210 s.v. Photinia von Karthago (L. Châtelet-Lange).
- Chatzēdakēs, Orōpos: M. Chatzēdakēs, Βυζαντινές τοιχογραφίες στον Ορωπό. *DeltChrA* 4,1, 1959, 87-107.
- Chatzidakēs, Krētē: M. Chatzidakēs, Τοιχογραφίες στην Κρήτη. *KretChron* 6, 1952, 59-91.
- Chatzidakis, Aspects: M. Chatzidakis, Aspects de la peinture murale du XIIIe siècle en Grèce. In: V. Durić, *L'Art byzantin du XIIIe siècle. Symposium de Sopoćani (Beograd 1967) 59-73* [Neudruck in: M. Chatzidakis, *Studies in Byzantine and Architecture* (London 1972) 59-73].
- Essai: M. Chatzidakis, Essai sur l'École dite »Italogrecque« précéde d'une note sur les rapports de l'art Vénitien avec l'art Crétois jusqu'à 1500. In: A. Pertusi (Hrsg.), *Venezia e il Levante fino al secolo XV. Atti del I Convegno internazionale di storia della civiltà veneziana (Venezia, 1-5 giugno 1968) 2. Fondazione Giorgio Cini – Civiltà veneziana – Studi* 27 (Firenze 1974) 69-124.
- Rapports: M. Chatzidakis, Rapports entre la peinture de la macédoine et la Crète au XIVe siècle. *Πεπραγμένα του Β' Διεθνούς Βυζαντινολογικού Συνεδρίου (Suppliment 7)*, 1955, 136-148 [Neudruck in: M. Chatzidakis, *Studies in Byzantine Art and Architecture* (London 1972) 136-14].
- Tendances: M. Chatzidakis, Classicisme et tendances populaires au XIVe siècle. Les recherches sur l'évolution du style. In: M. Berza / E. Stinescu (Hrsg.), *Actes du XIVe Congrès International des études Byzantines, Bucarest, 6-12 septembre, 1971. 1 (Bucuresti 1974) 153-188.*
- Chatziniakolaou, Anargyroi: *RbK* 2 (1971) 1077-1082 s.v. Heilige, hl. Ärzte (A. Chatziniakolaou).
- Gregor von Nazianz: *RbK* 2 (1971) 1038-1049 s.v. Heilige, hl. Gregor von Nazianz (A. Chatziniakolaou).
- Heilige: *RbK* 2 (1971) 1034-1093 s.v. Heilige (A. Chatziniakolaou).
- Niketas: *RbK* 2 (1971) 1050 s.v. Heilige, hl. Niketas (A. Chatziniakolaou).
- Christoforaki, Artistic Interchange: I. Christoforaki, East is East and West is West ? Artistic Interchange across Frontiers in the Eastern Mediterranean. In: Lymberopoulou, *Cross-Cultural Interaction* 152-172.
- Curuni, Architettura: A. Curuni, Alcune considerazioni sull'architettura bizantina a Creta. In: A. Acconcia Longo u.a. (Hrsg.), *La Sapienza bizantina – un secolo di ricerche sulla civiltà di Bisanzio all'Università di Roma, [atti della Giornata di Studi, Sapienza Università di Roma, 10 ottobre 2008] (Roma, Campisano 2012) 119-134.*
- Creta Bizantina: A. Curuni, Creta Bizantina – rilievi e note critiche su trentaquattro edifici di culto in relazione all'opera di Giuseppe Gerola (Ghezzano 2009).
- Documenti di graffiti: A. Curuni, Documenti di graffiti e di epigrafi veneto-cretesi conservati nell'Archivio Gerola dell'Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti. *Atti dell' Istituti Veneto di Scienze, Lettere ed Arti* 148 (Venezia 1989-1990) 237-342.
- Deckers, Hades: J. Deckers, Gnade für Hades? Beobachtungen am Bild der Anastasis. *JbAC* 50, 2007, 123-138.
- Daim/Heher/Rapp, Kommunikation: F. Daim / D. Heher / C. Rapp (Hrsg.), *Menschen, Bilder, Sprache, Dinge – Wege der Kommunikation zwischen Byzanz und dem Westen 1: Bilder und Dinge. BOO* 9, 1 (Mainz 2018).
- Daim u. a., Kommunikation: F. Daim / Ch. Gastgeber / D. Heher / C. Rapp (Hrsg.), *Menschen, Bilder, Sprache, Dinge. Wege der Kommunikation zwischen Byzanz und dem Westen 2: Menschen und Worte Bilder und Dinge. BOO* 9, 2 (Mainz 2018).
- Demus, Paläologenzstil: O. Demus, Die Entstehung des Paläologenzstils in der Malerei. *Berichte zum XI. internationalen Byzantinisten Kongress* 4, 2 (München 1958).
- Dephner, Krētē: M. Dephner, Ὀδοπορικαὶ ενθουσιώσεις ἀπὸ τὴν Δυτικὴν Κρήτην (Athēna 1928).

- Der Nersessian, La légende d'Abgar: S. Der Nerssian, La legende d'Abgar d'après un rouleau illustre de la bibliotheque Pierpont Morgan a New York. In: Actes du IVe Congrès international des Etudes byzantines = BIBulg 10, 1936, 98-106 [Neudruck in: S. Der Nersessian, Etudes byzantines et armeniennes Byzantine and Armenian Studies (Louvain 1973) 175-181].
- Detorakis, History of Crete: Th. Detorakis, History of Crete (Heraklion 1994).
Saints of Crete: Th. Detorakis, Οι Άγιοι της πρώτης βυζαντινής περιόδου της κρήτης και η σχετική προς αυτούς φιλιλογία (Athēna 1970).
- Diamantē, Lakōnia: K. Diamantē, Οι τοιχογραφίες του Αγίου Δημητρίου (1286) στις Κροκεές της Λακωνίας και το εργαστήριο του ανώνυμου ζωγράφου: συμβολή στη μελέτη της πρώιμης Παλαιολόγειας ζωγραφικής στη Λακωνία (Tripoli 2012).
- Dobschütz, Christusbilder: E. Von Dobschütz, Christusbilder: Untersuchungen zur christlichen Legende (Leipzig 1899).
- Dorsch, Georgszyklen: K. Dorsch, Georgszyklen des Mittelalters (Frankfurt a. M. u. a. 1983).
- Drandaki, A Maniera Greca: A. Drandaki, A Maniera Greca: Content, Context and Transformation of a Term. Studies in Iconography 35, 2014, 39-72.
- Drandakēs, Manē: N. Drandakēs, Βυζαντινές τοιχογραφίες της Μέσα Μάνης (Athēna 1995).
Patreliana: N. Drandakēs, Ό Άι-Γιώργης στα Πατρελιανά. Προμηθεύς ο πορφυρός 40, 1984, 321-324.
- Duits, The Case of Hell: R. Duits, Artistic Interactions between Byzantium and Italy in the Palaiologan Era – The Case of Hell. In: Lymberopoulou, Cross-Cultural Interaction 74-104.
- Effenberger, Rolle der Kunst: Der Neue Pauly – Supplemente Band 11 = F. Daim (Hrsg.), Byzanz – Historisch-kulturwissenschaftliches Handbuch (Stuttgart 2016) 861-865 s. v. 11. Kunst und Architektur; 11.1. Die Rolle der Kunst in der byzantinischen Gesellschaft; D. Künstler und Werkstätten (A. Effenberger).
- Emmanuel, Hairstyles: M. Emmanuel, Hairstyles and Headdresses of Empresses, Princesses and Ladies of the Aristocracy in Byzantium. DeltChrA 17, 1994, 113-120.
Women: M. Emmanuel, Some Notes on the External Appearance of Ordinary Women in Byzantium. Hairstyles, Headdresses: Text and Iconography. Byzslav 56, 1995, 769-778.
- Emmanouēl, Mournē: M. Emmanouēl, Οι τοιχογραφίες του βυζαντινού ναού του Αγίου Γεωργίου στη Μournē. Πρακτικά Συνεδρίου »Η επαρχία Αγ. Βασιλείου από την Αρχαιότητα έως Σήμερα. Περιβάλλον, Αρχαιολογία, Ιστορία, Κοινωνία« (Σπήλι-Πλακιάς 19-23 Οκτωβρίου 2008), Τόμος Β: Βυζαντινοί Χρόνοι – Βενετοκρατία (Rethymno 2014) 263-304.
- Emminghaus, Verkündigung: LCI 4 (1972) 422-437 s. v. Verkündigung an Maria (J. H. Emminghaus).
- Etzeoglou, Portraits: R. Etzeoglou, Quelques remarques sur les portraits figurés dans les églises de Mistra. JÖB 32/5, 1982, 513-521.
- Faure, Creta: P. Faure, La vita quotidiana a Creta al tempo di Minosse (Milano 1984).
- Föskolou, Dytikes Epidraseis: V. Föskolou, »Δυτικές επιδράσεις« στην τέχνη της λατινοκρατούμενης Ανατολής Μια πρόταση ιστορικής ανάγνωσης. In: O. Gkratziou / Ch. Loukos (Hrsg.), ΨΗΦΙΔΕΣ Μελέτες Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Τέχνης στη μνήμη της Στέλλας Παπαδάκη-Oekland (Athēna 2009) 145-155.
- Emperor: V. Foskolou, »In the Reign of the Emperor of Rome...«: Donor Inscriptions and political Ideology in the Time of Michael VIII Paleologos. DeltChrA 27, 2006, 455-461.
- Fourlas, Adler: A. Fourlas, Adler und Doppeladler. Materialien zum »Adler in Byzanz« – Mit einem bibliographischen Anhang zur Adlerforschung. In: A. Kallis (Hrsg.), Philoxenia. Prof. Dr. Bernhard Kötting gewidmet von seinen griechischen Schülern (Münster 1980) 97-120.
- Fraidakē, Kissos: A. Fraidakē, Οι τοιχογραφίες του ναού της Παναγίας στον Κισσό Αγίου Βασιλείου. Πρακτικά Συνεδρίου »Η επαρχία Αγ. Βασιλείου από την Αρχαιότητα έως Σήμερα. Περιβάλλον, Αρχαιολογία, Ιστορία, Κοινωνία« (Σπήλι-Πλακιάς 19-23 Οκτωβρίου 2008), Τόμος Β: Βυζαντινοί Χρόνοι – Βενετοκρατία (Rethymno 2014) 153-184.
- Freytag, Theotokosdarstellung: R. L. Freytag, Die autonome Theotokosdarstellung der frühen Jahrhunderte (München 1985).
- Gallas, Sakralarchitektur K. Gallas, Mittel- und spätbyzantinische Sakralarchitektur der Insel Kreta. Versuch einer Typologie der kretischen Kirchen des 10. bis 17. Jahrhunderts (München 1983).
- Gallas/Wessel/Borboudakis, Kreta: K. Gallas / K. Wessel / M. Borboudakis, Byzantinisches Kreta (München 1983).
- Gasparēs, Agrotēs: Ch. Gasparēs, Η γη και οι αγρότες στη μεσαιωνική Κρήτη, 13^{ος} -14^{ος} αι. (Athēna 1997).
Anatolikē Mesogeios: Ch. Gasparēs, Κρήτη και Ανατολική Μεσόγειος. Το μικρομεσαίο εμπόριο και η ναυτιλιακή κίνηση τον 14^ο αιώνα. In: S. Christidou / A. Apostopoulos / V. Christides (Hrsg.), Treasures of Arab-Byzantine Navigation (7th-13th c.). Θησαυροί της Αραβοβυζαντινής ναυσιπλοΐας (7^{ος}-13^{ος} αι.). (Athēna 2004) 54-63.
Naytiliakē kinēsē: Ch. Gasparēs, Η ναυτιλιακή κίνηση από την Κρήτη προς την Πελοπόννησο κατά τον 14^ο αι. Ιστορικά 9, 1988, 287-318.
Thalassies metaphores: Ch. Gasparēs, Οι θαλάσσιες μεταφορές μεταξύ των λιμανιών της Κρήτης (1326/1360). Πεπραγμένα του Β' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου 1991, 67-101.
Timē: Ch. Gasparēs, Για την τιμή και το συμφέρον της πατρίδας. Οι θυσίες των βενετών φεουδαρχών της Κρήτης για την υπεράσπιση της κυριαρχίας κα'τα τον 13^ο αιώνα. Θησαυρίσματα 41-42, 2011-12, 291-310.
- Gasparis, Arrivo: Ch. Gasparis, L'arrivo dei Veneziani all'isola di Creta, Una nuova realtà per la vita in campagna (XIII-XIV sec.). In: N. Moschonas (Hrsg.), Due popoli – Una Storia, Studi di Storia Italo-Ellenica 1 (Atene 1998) 39-47.
Catastica Feudorum Landownership: Ch. Gasparis, Catastica Feudorum Crete: Landownership and political Changes in Medieval Crete (13th-15th centuries). In: A. D. Beihammer / M. G. Parani / Ch. D. Schabel (Hrsg.), Diplomats in the Eastern Mediterranean. 1000-1500 (Leiden, Boston 2008) 49-61.
Trade: Ch. Gasparis: The Trade of Agricultural Products in the Eastern Mediterranean and the Regional Sea Routes from Thirteenth to Fifteenth Century. In: A. Kuelzer / E. Kislinger / J. Koder (Hrsg.), Handelsgüter und Verkehrswege. Aspekte der Warenversorgung im östlichen Mittelmeerraum (4.-15. Jahrhundert). Veröffentlichungen zur Byzanzforschung 18 (Wien 2010) 93-104.
- Gerland, Noblesse: E. Gerland, Histoire de la noblesse cretoise au moyen age. Revue de l'Orient Latin 10, 1903-1904, 172-247; 11, 1905-1908, 7-144.

- Gerola, Elenco: G. Gerola, Elenco topografico delle chiese affrescate di Creta. *Atti del Reale Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti* 94, 1934-1935, 139-216.
- Monumenti Veneti I-IV: G. Gerola, *Monumenti Veneti dell'Isola di Creta I-IV* (Venezia 1905-1932).
- Gerstel, *Sacred Mysteries*: S. Gerstel, *Beholding the Sacred Mysteries. Programs of the Byzantine Sanctuary* (Seattle-London 1999).
- Giapitsoglou, Agios Iōannēs: K. Giapitsoglou, Οι τοιχογραφίες του Ναού της Κοίμησης της Παναγίας στον Άγιο Ιωάννη Μυλοποτάμου. In: E. Gabrielakē (Hrsg.), *Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου: Ο Μυλοπόταμος από την Αρχαιότητα ως σήμερα*, 5 (Rethymno 2006) 121-157.
- Panagia: K. Giapitsoglou, Ο ναός της Παναγίας Φανερωμένης στον Άγιο Ιωάννη Μυλοποτάμου (Rethymno 2011).
- Gkioles, *Himmelfahrt*: N. Gkioles, Η ανάληψις του Χριστού βάσει των μνημείων της Α' χιλιετηρίδος (Athēna 1981).
- Gkratziou, Krētē: O. Gkratiou, Η Κρήτη στην ύστερη μεσαιωνική εποχή. Η μαρτυρία της εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής (Ērakleio 2010).
- Gouma-Peterson, Phokas: T. Gouma-Peterson, Manuel and John Phokas and Artistic Personality in Late Byzantine Painting. *Gesta* 22, 1983, 159-170.
- Grabar, *Mandyllion*: A. Grabar, *La Sainte Face de Laon. Le Mandyllion dans l'art orthodoxe* (Prag 1931).
- Hallensleben, *Marienbild*: LCI 3 (1971) 161-178 s.v. Maria, *Marienbild* (H. Hallensleben).
- Haustein-Bartsch, Kreta: E. Haustein-Bartsch, *Kreta: Kunst und Kultur im Mittelalter – Beiträge der Tagung am 15. Oktober 2006 in Recklinghausen* (Recklinghausen 2007).
- Hermeneia: A. Papadopoulou-Kerameus, *Denys de Fournas, Manuel d'icônographie chretienne, accompagne de ses sources principales inedites et publie avec preface, ...* (St. Petersburg 1909).
- Hetherington, *Painter's Manual*: P. Hetherington, *The Painter's Manual of Dionysius of Fournas* (Leningrad, London 1974).
- Iōannidou, *Diorthōseis*: Th. Iōannidou, Εντοπισμοί, διορθώσεις και νέες αναγνώσεις (κτητορικών) επιγραφών σε ναούς, που εικονογραφεί το εργαστήριο του κρητικού ζωγράφου Ιω(άννου) Παγωμένου (πρώτο μισό του 14^{ου} αιώνα). *DeltChrA* 39/4, 2018, 329-346.
- Trachiniakos: Th. Iōannidou, Το παρεκκλήσιο του αγίου Ιωάννου του Θεολόγου στον Τραχινιάκο Καντάνου της Επαρχίας Σελίνου, Νομού Χανίων. Συμβολή στο έργο του κρητικού ζωγράφου Ιωάννου Παγωμένου (α' μισό 14^{ου} αιώνα) (Thessalonikē 2016).
- Iōannou, *Eyboias*: A. Iōannou, *Βυζαντινές Τοιχογραφίες της Ευβοίας, Α'. Δέκατου τρίτου και δέκατου τέταρτου αιώνα* (Athēna 1959).
- Jolivet-Lévy, *Archangel*: C. Jolivet-Lévy, *Note sur la représentation des archanges en costume impérial dans l'iconographie Byzantine*. *CArch* (1998) 121-128.
- Michel: C. Jolivet-Lévy, *Culte et iconographie de l'archange Michel dans l'Orient byzantin: le témoignage de quelques monuments de Cappadoce*. In: *Les anges et les archanges dans l'art et la société à l'époque préromane et romane*. *Les cahiers de Saint-Michel de Cuxa* 28 (Codalet 1997) 187-198.
- Jones, *Falling Asleep*: E. Jones, *Iconography of the Falling Asleep of the Mother of God in Byzantine Tradition*. *Eastern Churches Quarterly* 9, 1951-1952, 101-112.
- Kalokyriēs, *Epigraphai*: K. Kalokyriēs, *Ανέκδοτοι επιγραφαί και χαράγματα εκ μεσαιωνικών μνημείων Κρήτης*. *KretChron* 5, 1951, 337-348.
- Lampēs: K. Kalokyriēs, *Η επισκοπή Λάμπης και η Παναγία η Λαμπηνή*. *KretChron* 10, 1956, 305-316.
- Mnēmeia: K. Kalokyriēs, *Αι πρόσφατοι αρχαιολογικά έρευνα παλαιο-χριστιανικών μνημείων της Κρήτης*. *Κρητική Εστία* 79-80, 1958, 24-25.
- Pagomenos: K. Kalokyriēs, *Ιωάννης Παγομένος, ο βυζαντινός ζωγράφος του 14' αιώνα*. *KretChron* 12, 1958, 347-367.
- Toichographiai: K. Kalokyriēs, *Αι βυζαντιναι τοιχογραφίαι της Κρήτης* (Athēna 1955).
- Kalokyris, *Crete*: K. Kalokyris, *The Byzantine Wall Paintings of Crete* (New York 1973).
- Kalopissi-Verti, *Dedicatory Inscriptions*: S. Kalopissi-Verti, *Dedicatory Inscriptions and Donor Portraits in Thirteenth-Century Churches of Greece* (Wien 1992).
- Painters' Information: S. Kalopissi-Verti, *Painters' Information on Themselves in Late Byzantine Church Inscriptions*, In: M. Bacci (Hrsg.), *L'artista a Bisanzio e nel mondo cristiano-orientale* (Pisa 2007) 55-70.
- Karapidakis, *Séli*: L. Karapidakis, *Le Jugement dernier de l'église de Saint-Jean de Séli (Crète, XVe siècle)*. *Cahiers Balkaniques* 6, 1984, 67-106.
- Karaulashvili, *Abgar Legend*: I. Karaulashvili, *The Abgar Legend Illustrated: Interrelation of the Narrative Cycles and Iconography in Byzantine, Georgian and Latin Traditions*. In: C. Hourihane (Hrsg.), *Interactions: Artistic Interchange between the Western and Eastern Worlds in the Medieval Periods* (Princeton 2007) 220-243.
- Kartsonis, *Anastasis*: A. Kartsonis, *Anastasis. The Making of an Image* (Princeton 1986).
- Kaster, *Anastasia*: LCI 5 (1973) 130-133 s.v. Anastasia (G. Kaster).
- Irene: LCI 7 (1974) 4 s.v. Irene (Eirene), *Kaiserin von Byzanz* (XENA) (G. Kaster).
- Irene die Jüngere: LCI 7 (1974) 4-5 s.v. Irene (Eirene) die Jüngere, *Kaiserin von Byzanz* (G. Kaster).
- Johannes Kalybites: LCI 7 (1974) s.v. Johannes Kalybites (der Hüttenbewohner) (G. Kaster).
- Julitta und Cyricus: LCI 7 (1974) 241-245 s.v. Julitta und Cyricus (G. Kaster).
- Marina: LCI 7 (1974) 545-546 s.v. Marina (Maria) – Marinus (G. Kaster).
- Niketas: LCI 8 (1976) 42-43 s.v. Niketa der Gote (G. Kaster).
- Romanos: LCI 8 (1976) 279-280 s.v. Romanos der Melode von Konstantinopel (G. Kaster).
- Theodora: LCI 8 (1976) 452-453 s.v. Theodora (G. Kaster).
- Katēforē, *Kitza*: M. Katēforē, *Ο ναός του Αγίου Ιωάννη Προδρόμου στην Κριτσά Μεραμπέλου*. *AEK* 3, 2015, 595-606.
- Kat. Schallaburg 2018: F. Daim / D. Heher (Hrsg.), *Byzanz und der Westen – 1000 vergessene Jahre [Ausstellungskat.]* (Schallaburg 2018).
- Kazanakē-Lappa, *Symvolē*: M. Kazanakē-Lappa, *Η συμβολή των αρχαιικών πηγών στην Ιστορία της Τέχνης: ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική*. In: X. Maltezou (Hrsg.), *Όψεις της Ιστορίας του βενετοκρατούμενου Ελληνισμού. Αρχαικά τεκμήρια* (Athēna 1993) 435-484.

- Kieser, Paleochora: H. Kieser, Byzantinische Kirchen um Paleochora und Kandanos (Wiesbaden 2016).
- Kitzinger, Annunciation: E. Kitzinger, The Descent of the Dove. Observations on the Mosaic of the Annunciation in the Cappella Palatina in Palermo. In: I. Hutter (Hrsg.), Byzanz und der Westen, Studien zur Kunst des europäischen Mittelalters. Österreichische Akademie der Wissenschaften, Philosophisch-Historische Klasse, Sitzungsberichte 432 (Wien 1984) 99-115.
- Mandyliion: E. Kitzinger, The Mandyliion at Monreale. *Milion* 3, 1995, 575-602.
- Knoben, Andreas der Kreter: LCI 5 (1973) 156 s.v. Andreas der Kreter (von Gortyna) (U. Knoben).
- Cyryllus: LCI 6 (1974) 19-21 s.v. Cyrillus von Alexandrien (U. Knoben).
- Paraskeve: LCI 8 (1976) 118-120 s.v. Paraskeve (Pjatnika) (U. Knoben).
- Koder, Negroponte: J. Koder, Negroponte: Untersuchungen zur Topographie und Siedlungsgeschichte der Insel Euböia während der Zeit der Venezianerherrschaft (Wien 1973).
- Kōnstantinidē, Melismos: Ch. Kōnstantinidē, Ο Μελισμός: Οι συλλειτουργούντες ιεράρχες και οι άγγελοι-διάκονοι μπροστά στην Αγία Τράπεζα με τα τίμια δώρα ή τον ευχαριστιακό Χριστό (Thessalonikē 2008).
- Konstantoudaki-Kitromilides, Artistic Exchange: M. Konstantoudaki-Kitromilides, Aspects of Artistic Exchange on Crete – Questions Concerning the Presence of Venetian Painters on the Island in the Fourteenth and Fifteenth Centuries. In: Lymberopoulou, Cross-Cultural Interaction 30-58.
- Kōnstantoudakē-Kitromēlidou, Conducere Apothecam: Kōnstantoudakē-Kitromēlidou, Conducere apothecam, in qua exercere artem nostram: Το εργαστήριο ενός βυζαντινού και ενός βενετού ζωγράφου στην Κρήτη. <https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/bz/article/view/3673/3532> (26.05.2020).
- Kontē, Onomata: V. Kontē, Τα ἔθνη καὶ οἰκογενειακὰ ὀνόματα στὴν Κρήτη κατὰ τὴ βενετοκρατία (13^{ος}-17^{ος} αἰ.). *Βυζαντινὰ Σύμμεικτα* 8, 1989, 143-317.
- Koukiarēs, Angelos: S. Koukiarēs, Τα θαύματα-εμφάνσεις των αγγέλων και αρχαγγέλων στην βυζαντινή τέχνη των Βαλκανίων (Athēna, Iōannina 1989).
- Paraskevi: S. Koukiarēs, Ο κύκλος του βίου της Αγίας Παρασκευής της Ρωμίας και εἰς ἰκονίου στη Χριστιανική τέχνη (Athēna 1994).
- Kountoura-Galake / Koutrakou, Anthimos Athēnōn: E. Kountoura-Galake / N. Koutrakou, Ο Άνθιμος Αθηνών, πρόεδρος Κρήτης, και οι αντιθετικές τάσεις ορθόδοξης συσπείρωσης και διάσπασης στην ύστερη βυζαντινή εποχή. Μία προσέγγιση μέσω των λογίων αγιολογικών κειμένων. *Θησαυρίσματα* 41-42, 2011-2012, 341-359.
- Kreidl-Papadopoulos, Koimesis: RbK 4 (1990) 136-182 s.v. Koimesis (K. Kreidl-Papadopoulos).
- Labrinos, Politikē ideologia: K. Labrianos, Η εποχή των μεταρρυθμίσεων: πολιτική ιδεολογία και κοινωνική αλλαγή στην Κρήτη των Βενετών (16^{ος}-17^{ος} αἰ.). *Θησαυρίσματα* 41-42, 2011-2012, 387-396.
- Lafontaine-Dosogne, Iconography: J. Lafontaine Dosogne, Iconography of the Cycle of the Infancy of Christ. In: P. A. Underwood (Hrsg.), The Kariye Djami. Studies in the Art of the Kariye Djami and its Intellectual Background 4; Bollingen Series 70 (Princeton 1975) 161-194.
- Iconographie: J. Lafontaine-Dosogne, Iconographie de l'enfance de la Vierge dans l'Empire byzantine et en Occident, 2 Bde. (Bruxelles 1964-65).
- Kindheit Mariens: RbK 4 (1990) 83-101 s.v. Kindheit und Jugend Mariae (J. Lafontaine-Dosogne).
- L'enfance de la Vierge: J. Lafontaine Dosogne, Iconographie de l'enfance de la Vierge dans l'Empire byzantine et en Occident, 2 Bde. (Bruxelles 1964-65).
- Life of Virgin: Iconography of the Cycle of the Life of the Virgin. In: Kariye Djami IV (1975) 179-183.
- Lange, Auferstehung: R. Lange, Die Auferstehung (Recklinghausen 1966).
- Lassithiōtakēs, Anydriōtēs: K. Lassithiōtakēs, Άγιος Γεωργίος ο Ανυδριώτης. *KretChron* 13, 1959, 143-170.
- Apokorōnas: K. Lassithiōtakēs, Εκκλησίες της Δυτικής Κρήτης, Γ. Επαρχία Αποκορώνου. *KretChron* 21, 1969, 465-493.
- Christianikos naos: K. Lassithiōtakēs, Κυριαρχούντες τύποι Χριστιανικών ναών από τον 12^ο αιώνα και εντεύθεν στη Δυτ. Κρήτη. *KretChron* 15-16.2, 1961-1962, 175-201.
- Ekklesiās: K. Lassithiōtakēs, Δύο εκκλησίες στο νομό Χανίων. *DeltChrA* 2, 1960-1961, 9-51.
- Kisamos: K. Lassithiōtakēs, Εκκλησίες της Δυτικής Κρήτης, Α'. Επαρχία Κισάμου. *KretChron* 21, 1969, 181-233, 459-493.
- Kydōnia: K. Lassithiōtakēs, Εκκλησίες της Δυτικής Κρήτης, Β'. Επαρχία Κυδωνίας. *KretChron* 21, 1969, 177-233.
- Selino: K. Lassithiōtakēs, Εκκλησίες της Δυτικής Κρήτης, Δ'. Επαρχία Σελίνου. *KretChron* 22, 1970, 133-210, 347-388.
- Srhakia: K. Lassithiōtakēs, Εκκλησίες της Δυτικής Κρήτης, Ε. Επαρχία Σφακίων. *KretChron* 23, 1971, 95-152.
- Topographikos Katalogos: K. Lassithiōtakēs, Τοπογραφικός Κατάλογος των Τοιχογραφημένων Εκκλησιών της Κρήτης (Ērakleio 1961).
- Lechner, Maria: RbK 6 (2005) 18-114 s.v. Maria (G. Lechner).
- Lucchesi Palli, Anastasis: RbK 1 (1966) 142-148 s.v. Anastasis (E. Lucchesi Palli).
- Darbringung Jesu: LCI 1 (1968) 473-477 s.v. Darbringung Jesu im Tempel (E. Lucchesi Palli).
- Einzug in Jerusalem: RbK 2 (1971) 22-30 s.v. Einzug in Jerusalem (E. Lucchesi Palli).
- Einzug in Jerusalem 2: LCI 1 (1968) 593-597 s.v. Einzug in Jerusalem (E. Lucchesi Palli).
- Erzengel: LCI 1 (1968) 674-681 s.v. Erzengel (E. Lucchesi Palli).
- Georg: LCI 6 (1974) 365-373 s.v. Georg (E. Lucchesi Palli).
- Höllenfahrt: LCI 2 (1970) 322-331 s.v. Höllenfahrt Christi (E. Lucchesi Palli).
- Lucchesi Palli/Jászai, Kreuzigung: LCI 2 (1970) 606-642 s.v. Kreuzigung Christi (E. Lucchesi Palli / G. Jászai).
- Lymberopoulou, Cross-Cultural Interaction: A. Lymberopoulou (Hrsg.), Cross-Cultural Interaction between Byzantium and the West, 1204-1669 (London 2018).

- Frescoes versus Icons: A. Lymberopoulou, Late and Post-Byzantine Art under Venetian Rule: Frescoes versus Icons, and Crete in the Middle. In: L. James (Hrsg.), *A Companion to Byzantium* (Chichester 2010) 351-370.
- Kavalariana: A. Lymberopoulou, *The Church of Archangel Michael at Kavalariana. Art and Society on Fourteenth-Century Venetian-Dominated Crete* (London 2006).
- Pagomenos and his Clientel: A. Lymberopoulou, Fourteenth-century Regional Cretan Church Decoration: the Case of the Painter Pagomenos and his Clientel. In: P. Grotowski / S. Skrzyniarz (Hrsg.), *Towards Rewriting? New Approaches to Byzantine Archaeology and Art – Proceedings of the Symposium on Byzantine Art and Archaeology. Cracow, September 8-10 (Warsaw 2008)* 159-176.
- Lymberopoulou/Duits, *Byzantine Art: A. Lymberopoulou / R. Duits, Byzantine Art and Renaissance Europe* (Farnham 2013).
- Maderakēs, Argypoulō: S. Maderakēs, Ο Άγιος Νικόλαος στην Αργυρούπολη Ρεθύμνου. Πεπραγμένα του Ζ΄ Κρητολογικού Συνεδρίου Β2, 1995, 451-492.
- Kakodikī: S. Maderakēs, Βυζαντινά μνημεία του Νομού Χανίων: Ο Άγιος Ισίδωρος στο Κακοδικί Σελίνου. Κρητική Εστία 4/1, 1987, 85-109.
- Kolasē: S. Maderakēs, Η Κόλαση και οι ποινές των κολασμένων σαν θέμα της Δευτέρας Παρουσίας στις εκκλησίες της Κρήτης. Ύδωρ εκ Πετρας I, 1978, 185-236; II, 1979, 21-80; III, 1981, 51-130.
- Krētē: S. Maderakēs, Βυζαντινή ζωγραφική από την Κρήτη στα πρώτα χρόνια του 15^{ου} αιώνα. Πεπραγμένα του ΣΤ΄ Κρητολογικού Συνεδρίου Β, 1991, 265-315.
- Lakōnia: S. Maderakēs, Η εκκλησία του Αρχάγγελου Μιχαήλ στα Έξω Λακώνια Μερραπέλλου (Άγιος Νικόλαος 2000).
- Leivada: S. Maderakēs, Ο Άγιος Δημήτριος στο Λειβαδά Σελίνου και οι τοιχογραφίες του. In: Χανιά, Ετήσια έκδοση Δήμου Χανίου (Chania 1989) 69-95.
- Mertes: S. Maderakēs, Προεικονίσεις της Θεοτόκου και της ενσαρκώσεως του Λόγου στην εκκλησία του Αγίου Θεοδώρου στον Μερτές Σελίνου. Ύδωρ εκ Πέτρας Α. 1, 1978, 59-104.
- Rhōkas: S. Maderakēs, Μανουήλ Φωκάς η Μανουήλ Φωκαδές. Πεπραγμένα του Η΄ Κρητολογικού Συνεδρίου Β, 2000, 33-56.
- Rhōtios: S. Maderakēs, Άγιος Φώτιος στους Αγίους Θεοδώρους Σελίνου, in: Πρόγραμμα και περιλήψεις εισηγήσεων και ανακοινώσεων. IB Συμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης (Athēna 1992) 32-33.
- Plemeniana: S. Maderakēs, Μια εκκλησία στην επαρχία Σελίνου: Ο Χριστός στα Πλεμειανά. Πεπραγμένα του Ε΄ Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου II, 1985, 250-292.
- Prosōgraphia: S. Maderakēs, Η προσωπογραφία των δωρητών στις εκκλησίες της Κρήτης. In: Χανιά, Ετήσια έκδοση Δήμου Χανίου (Chania 1988) 40-41.
- Seirikari: S. Maderakēs, Άγιοι Απόστολοι στο Σειρικάρη Κισάμου. In: Χανιά, Ετήσια έκδοση Δήμου Χανίου (Chania 1989) 40-52.
- Temenia: S. Maderakēs, Παρατηρήσεις σε τέσσερα εικονογραφικά θέματα της εκκλησίας του Χριστού στα Τεμένια. Ελλωτία 9, 2000-2001, 95-122.
- Themata: S. Maderakēs, Θέματα της εικονογραφικής παράδοσης της Κρήτης. Θεολογία 61, 1990, 713-777; 62, 1991, 104-162.
- Venerēs: S. Maderakēs, Οι κρητικοί αιογράφοι Θεόδωρος – Δανιήλ Βενέρης και Μιχαήλ Βενέρης. Πεπραγμένα του Δ΄ Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου, 1981, 155-179.
- Maderakis, Deesis A: S. Maderakēs, Η „Δέηση „στις εκκλησίες της Κρήτης. Νέα Χριστιανική Κρήτη 22, 2003, 9-110.
- Deesis B: S. Maderakēs, Η „Δέηση „στις εκκλησίες της Κρήτης. Νέα Χριστιανική Κρήτη 23, 2004, 9-72.
- Deesis C: S. Maderakēs, Η „Δέηση „στις εκκλησίες της Κρήτης. Νέα Χριστιανική Κρήτη 24, 2005, 213-337.
- Maguire, Art and Eloquence: H. Maguire, *Art and Eloquence in Byzantium* (Princeton 1981).
- Iconography: H. Maguire, The Iconography of Simeon with the Christ Child in Byzantine Art. DOP 34-35, 1980-1981, 261-269.
- Mailis, Byzantine Monasticism: A. Mailis, From Byzantine Monasticism to Venetian Piety. The Double Church of Hagios Panteleēmonas and Hagios Dēmētrios at Perivolia Chania. In: Daim/Heher/Rapp, *Kommunikation* 183-204.
- Meskla: A. Mailis, Νέοτερα στοιχεία για τον ναό της Μεταμόρφωσης στα Μεσκλά Κυδωνίας. ΑΕΚ 3, 2015, 743-753.
- Templa: A. Mailis, Τα χτιστά τέμπλα της Κρήτης (14^{ος}-15^{ος} αιώνας). Επαρχιακή λύση η ομολογία πίστewας. DeltChrA 36, 2015, 111-144.
- Tramezzi: A. Mailis, Between East and West. Othodox Templa and Latin Tramezzi at the Late Medieval Cretan Churches. *Hortus Artium Medievalium – Journal of the International Research Center for Late Antiquity and Middle Ages* 22, 2016, 462-471.
- Maltezo, Istorīa: Ch. Maltezo, *Βενετοκρατούμενη Ελλάδα. Προσεγγίζοντας την ιστορία της, Α-Β* (Athēna, Venetia 2010).
- Krētē: Ch. Maltezo, Η Κρήτη στη διάρκεια της περιόδου της Βενετοκρατίας. In: N. Panagiōtakēs (Hrsg.), *Κρήτη: Ιστορία και Πολιτισμός* (Ērakleio 1988) 105-162.
- Metra: Ch. Maltezo, Μέτρα της Βενετίας εναντίον των οικογενειών των επαναστατών στην Κρήτη (14^{ος} αι.). *Θησαυρίσματα* 41/42, 2011/2012, 397-406.
- Maltezo/Papakōsta, Eyboia: Ch. Maltezo / Ch. Papakōsta (Hrsg.), *Βενετία – Εύβοια: από τον Εγριπο στο Νεγρεπόντε: πρακτικά διεθνούς συνεδρίου, Χαλκίδα, 12-14 Νοεμβρίου 2006 = Venezia – Eubea: da Egripos a Negroponte: atti del Convegno internazionale, Chalkida, 12-14 novembre 2004* (Athēna, Venetia 2006).
- Mango, Art: C. Mango, *The Art of the Byzantine Empire 312-1453* (Toronto 1986).
- Manias, Ieros Bēmatos: A. Manias, Το εικονογραφικό πρόγραμμα τον Ίερού Βήματος των μέσο βυζαντινών ναών τής Ελλάδας (843-1204) (Athēna 2001).
- Manoussacas, L'Isola di Creta: M. I. Manoussacas, *L'Isola di Creta sotto il dominio venezio. Problemi e ricerche*. In: A. Pertusi (Hrsg.), *Venezia e il Levante fino al secolo XV. Atti del I Convegno internazionale di storia della civiltà veneziana* (Venezia, 1-5 giugno 1968) 1. Fondazione Giorgio Cini – *Civiltà veneziana – Studi* 27 (Firenze 1973) 473-514.
- Markovic, Astrapas: M. Markovic, The Painter Euthychios – Father of Michael Astrapas and Protomaster of the Frescoes in the Church of the Virgin Peribleptos in Ohrid. www.academia.edu/3343276/The_painter_Eutyichios_father_of_Michael_Astrapas_and_protomaster_

- of_the_frescoes_in_the_Church_of_the_Virgin_Peribleptos_in_Ohrid (26.05.2020).
- Dialogue: M. Markovic, On the Dialogue Relationship Between the Virgin and Christ in East Christian Art. Apropos of the Discovery of the Figures of the Virgin Mediatrix and Christ in the Naos of Lesnovo. *Zograf* 28, 2001-2002, 13-48.
- Mark-Weiner, St. George: T. Mark-Weiner, Narrative Cycles of the Life of St. George in Byzantine Art [Ph.D. New York Univ. 1977].
- Maser, Kreuzigungsbild: P. Maser, Zur Entstehung des Kreuzigungsbildes [Diss. Univ. Halle 1970].
- McKee, St. Tito: S. McKee, The Revolt of St. Tito in Fourteenth-Century Venetian Crete. *Mediterranean Historical Review* 9, 1994, 173-204.
- Uncommon Dominion: S. McKee, Uncommon Dominion – Venetian Crete and the Myth of Ethnic Purity (Philadelphia 2000).
- Meurer, Lazarus: LCI 3 (1971) 33-38 s.v. Lazarus von Bethanien (H. Meurer).
- Mersch, Shared Places: M. Mersch, Churches as »Shared Spaces« in the Eastern Mediterranean (Fourteenth to Fifteenth Centuries). In: G. Christ / F. Morche, R. Zaugg / W. Kaiser / S. Burkhardt / A. Beihamer (Hrsg.), Union in Separation Diasporic Groups and Identities in the Eastern Mediterranean (1100-1800) (Roma 2015) 461-484.
- Mielke, Taufe: LCI 4 (1972) 247-255 s.v. Taufe Jesu (U. Mielke).
- Miljković-Peppek, Michel et Eutyck: P. Miljković-Peppek, L'œuvre des peintres Michel et Eutyck (Skopje 1967).
- Millet, Recherches: J. Millet, Recherches sur l'iconographie de l'Évangile au XIVe, XVe et XVIe siècles d'après les monuments de Mistra, de la Macédoine et du Mont Athos. *Bibliothèque des Ecoles Françaises d'Athènes et de Rome* 109 (Paris 1916).
- Moschovē, Kritsa: G. Moschovē, Ο ναός του Αφέντη Χριστού στην Κριτσά. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις για την αρχιτεκτονική και τον τοιχογραφικό διάκοσμο. *AEK* 3, 2015, 607-618.
- Mouriki, Nea Moni: D. Mouriki, The Mosaics of Nea Moni on Chios (Athens 1985).
- Studies: D. Mouriki, *Studies in Late Byzantine Paintings* (London 1995).
- Stylistic Trends: D. Mouriki, Stylistic Trends in Monumental Painting of Greece at the Beginning of the Fourteenth Century. In: J. Djuric (Hrsg.), *L'art byzantin au début du XIVe siècle. Symposium de Gracanica, 1973 (Belgrade 1978)* 55-83 [Neudruck in: D. Mouriki, *Studies in Late Byzantine Painting* (London 1995) 1-80].
- Mrass, Kreuzigung Christi: RbK 5 (1995) s.v. Kreuzigung Christi 284-356 (M. Mrass).
- Müsseler, Ärzte: LCI 5 (1973) 255-258 s.v. Ärzte, Heilige (A. Müsseler).
- Chrysostomus: LCI 7 (1974) 93-101 s.v. Johannes Chrysostomus (der Goldmundige) von Konstantinopel (A. Müsseler).
- Mylopotamitakē, Foresia: K. Mylopotamitakē, Η βυζαντινή γυναικεία φορεσιά στη Βενετοκρατούμενη Κρήτη. *Κρητική Εστία* 4/1, 1987, 110-118.
- Meronas: K. Mylopotamitakē, Οι τοιχογραφίες της κόγχης του Αγίου Γεωργίου στο Μέγωνα Αμαρίου. *Λύκτο* 2, 1986, 99-133.
- Mylopotamitaki, Panagia Kera: K. Mylopotamitaki, Panagia Kera of Kritsa (Herakleion 2005).
- Myslivec, Athanasius: LCI 5 (1973) 268-272 s.v. Athanasius der Große (J. Myslivec).
- Basiliius: LCI 5 (1973) 337-341 s.v. Basiliius der Große (J. Myslivec).
- Demetrius: LCI 6 (1974) 41-45 s.v. Demetrius von Saloniki (J. Myslivec).
- Ephraim: LCI 6 (1974) 151 s.v. Ephraim (Ephräm) der Syrer (J. Myslivec).
- Tod Marias: LCI 4 (1972) 333-338 s.v. Tod Marias (J. Myslivec).
- Verklärung Christi: LCI 4 (1972) 416-421 s.v. Verklärung Christi (J. Myslivec).
- Newall, Rural Crete: D. Newall, Interactions in Rural Crete in the Fourteenth Century. *Πεπραγμένα του Ι' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*, B. 3, 2011, 93-109.
- Nitz, Marienleben: LCI 3 (1971) 212-233 s.v. Marienleben (M. Nitz).
- Stephanos: LCI 8 (1976) 395-403 s.v. Stephanos (G. Nitz).
- Nygren, Kindermord: LCI 2 (1970) 509-513 s.v. Kindermord (O. Nygren).
- Orlandos, Krētē: A. Orlandos, Δύο βυζαντινά μνημεία τής Δυτικής Κρήτης. *ArchByzMnem* 8, 1955-1956, 126-205.
- Pallas, Himmelmächte: RbK 3 (1978) 13-119 s.v. Himmelmächte, Erzengel, Engel (D. Pallas).
- Panagiōtakēs, Krētē: N. M. Panagiōtakēs (Hrsg.), Κρήτη: Ιστορία και Πολιτισμός, I und II. (Érakleio 1988).
- Panoroulou, Syntechnies: A.. Panoroulou, Συντεχνίες και θρησκευτικές αδελφότητες στη βενετοκρατούμενη Κρήτη. In: Th. Phlanginēs (Hrsg.), *Ελληνικό Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας* 7 (Athēna, Venetia 2012) 551-552.
- Papadakē, Amari: S. Papadakē, Οι τοιχογραφίες της Αγίας Άννας στο Αμάρι. *DeltChrArch* 7, 1973-1974, 31-57.
- Douka: S. Papadakē, Από το δούκα στο γενικό προνοητή: θεσμικές διαφοροποιήσεις και συμπτώσεις στη βενετική Κρήτη. *Θησαυρίσματα* 41-42, 2011-2012, 441-450.
- Vathiako: S. Papadakē, Ναός Αγίου Γεωργίου εις Βαθιακό Ρεθύμνου. *ADelt* 20, B3, 1965, 575.
- Papadakē-Oekland, Emparos: S. Papadakē-Oekland, Έμπαρος. Άγιος Γεώργιος. *ADelt* 21, B2, 1966, 435.
- Kephali: S. Papadakē-Oekland, Κεφάλι Κισάμου. Ναός του Σωτήρος. *ADelt* 21, B2, 1966, 431-432.
- Kritsa: S. Papadakē-Oekland, Η Κερά της Κριτσάς. Παρατηρήσεις στη χρονολόγηση των τοιχογραφιών. *ADelt* 22.1, 1967, 87-112.
- Mandylio: S. Papadakē-Oekland, Το Άγιο Μανδύλιο ως το νέο σύμβολο σε ένα αρχαίο εικονογραφικό σχήμα. *DeltChrArch* 14, 1987-1988, 283-294.
- Phōtios: S. Papadakē-Oekland, Άγιοι Θεόδωροι Σελίνου. Ναός Αγίου Φωτίου. *ADelt* 21, B2, 1966, 430-431.
- Toichographies: S. Papadakē-Oekland, Δυτικότερες τοιχογραφίες του 14^{ου} αιώνα στην Κρήτη. Η άλλη όψη μιας αμφίδροφης σχέσης. In: E. Kyraïou (Hrsg.), *Ευφρόσυνον. Αφιέρωμα στον Μανόλη Χατζηδάκη* 2 (Athēna 1992) 491-514.
- Papagrēgorakēs, Rodovani: I. Papagrēgorakēs, Παναγία η »Καλομοιρανιά« του Ροδοβανίου και η εν αυτή ιστορική τοιχογραφία του Γεωργίου Καντανολέου. *Κρητική Εστία* 76, 1958, 19-25.
- Papas, Liturgische Gewänder: RbK 5 (1995) 741-775 s.v. Liturgische Gewänder (A. Papas).

- Parani, Reality: M. Parani, *Reconstructing the Reality of Images. Byzantine Material Culture and Religious Iconography (11th-15th Centuries)* (Leiden 2003).
- Pasareli, Byzantinē Krētē: G. Pasareli, *Βυζαντινή Κρήτη* (Athēna 2005).
- Pashley, *Travels in Crete*: R. Pashley, *Travels in Crete 1-2* (London 1873).
- Patedakēs, Epigramma: M. Patedakēs, Ἄγνωστο ἐπίγραμμα στὸν ναῖσκο τῆς Κοίμησης στὸν Ἅγιο Ἰωάννη Μυλοποτάμου. In: I. Basses u. a. (Hrsg.), *Παιδεία και Πολιτισμός στην Κρήτη. Βυζάντιο-Βενετοκρατία. Μελέτες αφιερωμένες στον Θεοχάρη Δετοράκη* (Érakleio 2008), 57-69.
- Meronas: M. Patedakēs, Μία επιγραφή με ηγεμονική διάσταση: *Επίγραμμα του Θεοδώρου Προδρόμου στο Βίβλος γενέσεως* (ευαγγ. Ματθαίου 1.1) από την Παναγία στον Μέρωνα. In: M. Patedakēs / K. Giaritsoglou (Hrsg.), *Μαργαρίται. Μελέτες στη Μνήμη του Μανόλη Μπορμπουδάκη, Κοινοφελές Ίδρυμα »Παναγία η Ακρωτηριανή« Ιεράς Μητροπόλεως Ιεραπόττης και Σητείας* (Sēteia 2016) 328-360.
- Stoicheia epigraphikēs: M. Patedakēs, *Στοιχεία επιγραφικής σε τοιχογραφημένους ναούς της Κρήτης κατά τον 13ο και τον 14ο αιώνα. Πεπραγμένα του Ι΄ Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου*. Χανιά 2006, Β. 2, 2011, 205-224.
- Patterson Sevckenko, Keramion: ODB II (1991) 1123 s. v. Keramion (N. Patterson Sevckenko).
- Pelantakēs, Agios Basileios: Th. Pelantakēs, *Βυζαντινοί ναοί της επαρχίας Αγίου Βασιλείου Ν. Ρεθύμης* (Rethymno 1973).
- Periandros, Leykochōri: E. Periandros, *Ο ναός της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα στο Λευκοχώρι Ηρακλείου Κρήτης*. AEK 1, 2010, 390-401.
- Petzoldt, Barbara: LCI 5 (1973) 304-311 s. v. Barbara (L. Petzoldt).
- Nikolaos: LCI 8 (1976) 45-58 s. v. Nikolaos von Myra (von Bari) (L. Petzoldt).
- Popovic, Motifs: M. Popovic, *Imperial Usage of Zoomorphic Motifs on Textiles: the Two-Headed Eagle and the Lion in Circles and Between Crosses in the Late Byzantine Period*. IKON – Journal of Iconographic Studies 2, 2009, 127-136.
- Poulou-Papadēmētriou, Eisēmēnē keramikē: N. Poulou-Papadēmētriou, *Εισηγμένη κεραμική από περιοχές της βόρειας και κεντρικής Ιταλίας στον βενετοκρατούμενο ελληνικό χώρο*. In: C. Maltezu, *La Grecia durante la Venetocrazia – approccio alla sua storia I* (Atene / Venezia 2010) 621-636.
- Pratscher, Jakobus: RAC 16 (1994) 1227-1243 s. v. Jakobus (Herrenbruder) (W. Pratscher).
- Preiser-Kapeller, Networks in Pre-modern Societies: J. Preiser-Kapeller, *From Quantitative to Qualitative and Back Again. The Interplay between Structure and Culture and the Analysis of Networks in Pre-modern Societies*. www.academia.edu/4940922/From_quantitative_to_qualitative_and_back_again_The_interplay_between_structure_and_culture_and_the_analysis_of_networks_in_pre-modern_societies (26.05.2020).
- Radojčić, Klassizismus: S. Radojčić, *Der Klassizismus und ihm entgegengesetzte Tendenzen in der Malerei des 14. Jhs. bei den orthodoxen Balkanslaven und den Rumänen*. In: M. Berza / E. Stinescu (Hrsg.), *Actes du XIVe Congrès International des études byzantines, Bucarest, 6-12 septembre, 1971*. 1 (Bucuresti 1974) 189-205.
- Renaissance: S. Radojčić, *Die Entstehung der Malerei der Paläologischen Renaissance*. JÖBG 7, 1958, 105-123.
- Raff, Kerámion: T. Raff, *Das heilige Kerámion und Christus der Antiphonetēs*. In: H. Gerndt / G. R. Schroubek (Hrsg.), *Dona Ethnologica. Festschrift L. Kretzenbacher* (München 1973) 145-149.
- Ranoutsaki, Brontisi: Ch. Ranoutsaki, *Die Kunst der späten Palaiologenzeit auf Kreta: Kloster Brontisi im Spannungsfeld zwischen Konstantinopel und Venedig* (Leiden 2011).
- Restle, Dodekaortion: RbK 1 (1966) 1208-1214 s. v. Dodekaortion (M. Restle).
- Malerbücher: RbK 5 (1995) 1221-1237 s. v. Malerbücher (M. Restle).
- Maltechnik: RbK 5 (1995) 1237-1274 s. v. Maltechnik (M. Restle).
- Musterbücher: RbK 6 (2005) 770-806 s. v. Musterbücher (M. Restle).
- Ornament: RbK 7 (2013) 535-582 s. v. Ornament (M. Restle).
- Rice, Byzantinische Malerei: D. T. Rice, *Byzantinische Malerei – Die letzte Phase* (Frankfurt a. M. 1968).
- Ristow, Geburt Christi: G. Ristow, *Die Geburt Christi* (Recklinghausen 1963).
- Taufe Christi: G. Ristow, *Die Taufe Christi* (Recklinghausen 1965).
- Ritzerfeld, Identitäten: U. Ritzerfeld, *Zur Hölle mit ihnen. Die Konstruktion kultureller Identitäten und Alteritäten auf Kreta am Beispiel von Wandmalereien des 14. Jahrhunderts in Kritsa*. Byzantion 83, 2013, 339-361.
- Markuslöwe: U. Ritzerfeld, *Im Schatten des Markuslöwen? West-östliche Verflechtungsprozesse in der sakralen Malerei des Regno di Candia*. In: W. von Drews / Ch. Scholl (Hrsg.), *Transkulturelle Verflechtungsprozesse in der Vormoderne* (Berlin 2016) 197-236.
- Sanders, Roman Crete: I. Sanders, *Roman Crete, An Archaeological Survey and Gazetteer of Hellenistic Roman and Early Byzantine Crete* (Warminster 1982).
- Sausser, Antonius: LCI 5 (1973) 205-217 s. v. Antonius Abbas, der Große (E. Sausser).
- Schaffer, Koimesis: Ch. Schaffer, *Koimesis, der Heimgang Mariens: Das Entschlafungsbild in seiner Abhängigkeit von Legende und Theologie*. Studia patristica e liturgica 15 (Regensburg 1985).
- Schellewald, Michael und Eutychios: RbK 6 (2005) 345-362 s. v. Michael und Eutychios (B. Schellewald).
- Schiller, Ikonographie: G. Schiller, *Ikonographie der christlichen Kunst*, 5 Bde. (Gütersloh 1966-1991).
- Schmid, Himmelfahrt: LCI 2 (1970) 268-270 s. v. Himmelfahrt Christi (A. Schmid).
- Schmid, Stifter: W. Schmid, *Stifter und Auftraggeber im spätmittelalterlichen Köln* (Köln 1994).
- Schmidt, Westliche Einflüsse: J. Schmidt, *Westliche Einflüsse in der spätbyzantinischen Wandmalerei Kretas anhand eines Fallbeispiels*. In: Daim/Heher/Rapp, *Kommunikation* 155-168.
- Schorr, Presentation: D. S. Schorr, *The Iconographic Development of the Presentation in the Temple*. The Art Bulletin 28, 1946, 17-32.
- Schweige/Jaszai, Flucht nach Ägypten: LCI 2 (1970) 43-50 s. v. Flucht nach Ägypten (C. Schweiger / G. Jaszai).
- Seibert, Abgar: LCI 1 (1968) 18-19 s. v. Abgar (J. Seibert).

- Sevcenko, St. Nicholas: N. P. Sevcenko, *The Life of Saint Nicholas in Byzantine Art*. Centro di Studi per la Storia della Civiltà Bizantina nell'Italia Meridionale, Bari, 1 (Torino 1983).
- Skrobucha, Kosmas und Damian: H. Skrobucha, *Kosmas und Damian. Iconographia ecclesiae orientalis* (Recklinghausen 1965).
- Spanakēs, Chōria: S. Spanakēs, *Πολείς και Χωριά της Κρήτης στο Περάσμα των Αιώνων, A-B* (Érakleio 2006).
- Spanke, Mandylion: D. Spanke u. a. (Hrsg.), *Das Mandylion: Ikonographie, Legenden und Bildtheorie der »Nicht-von-Menschenhand-gemalten Christusbilder«* [Ausstellungskat.] (Recklinghausen 2000).
- Spatharakēs, Agia Triada: I. Spatharakēs, *Οι τοιχογραφίες του ναού της Αγίας Τριάδας στο ομώνυμο χωριό του Ν. Ρεθύμνου και οι εικονογραφικές ιδιαιτερότητές του. Αντίφωνο. Αφιέρωμα στον Καθηγητή Ν. Β. Δρανδάκη* (Thessaloniki 1994) 282-312.
- Spatharakis, Amari: I. Spatharakis / T. Van Essenberg, *Byzantine Wall Paintings of Crete 3: Amari Province* (Leiden 2012).
- Dated Wall Paintings: I. Spatharakis, *Dated Wall Paintings of Crete* (Leiden 2001).
- Hagios Basileios: I. Spatharakis, *Byzantine Wall Paintings of Crete 4: Hagios Basileios Province* (Leiden 2015).
- Mylopotamos: I. Spatharakis, *Byzantine Wall Paintings of Crete 2: Mylopotamos Province* (Leiden 2010).
- Rethymnon: I. Spatharakis, *Byzantine Wall Paintings of Crete 1: Rethymnon Province* (London 1999).
- Spatharakis/Klinkenberg, St. John: I. Spatharakis / E. Klinkenberg, *The pictorial Cycle of the Life of St. John the Evangelist in Crete*. BZ 89/2, 1996, 420-440.
- Spieser/Yota, Donation et donateurs: Spieser/Yota, *Donation: J.-M. Spieser / E. Yota* (Hrsg.), *Donation et donateurs dans le monde byzantin* (Paris 2012).
- Sponsel, Romanos: K. Sponsel, *Zur Ikonographie des hl. Romanos des Meloden*. Hermeneia 1, 1985, 108-109.
- Starida u. a., Leykochōri: B.-A. Starida / E. Kanakē / P. Epitropakēs / Z. Aletraz / X. Bilmezē / G. Marnellou, *Ναός Αγίου Γεωργίου Λευκοχώρι*. ADelt 62, B2, 2007, 1271.
- Stefanescu, L'illustration des Liturgies: J. D. Stefanescu, *L'illustration des Liturgies dans l'art de Byzance et de l'Orient* (Bruxelles 1936).
- Strzygowski, Ikonographie: J. Strzygowski, *Ikonographie der Taufe Christi* (München 1885).
- Stutzinger, Einzug Christi: D. Stutzinger, *Der Adventus des Kaisers und der Einzug Christi in Jerusalem*. In: D. Stutzinger (Hrsg.), *Spätantike und frühes Christentum. Katalog zur Ausstellung im Liebighaus, Museum alter Plastik* (Frankfurt a. M. 1983) 84-307.
- Stylianou/Stylianou, Donors: A. und J. Stylianou, *Donors and Dedicatory Inscriptions, Supplicants and Supplications in the Painted Churches of Cyprus*, JÖBG 9, 1960, 97-128.
- Sucrow, Pagomenos: A. Sucrow, *Die Wandmalereien des Ioannes Pagomenos in Kirchen der ersten Hälfte des 14. Jahrhunderts auf Kreta* (Bonn 1994).
- Talbot, Nuns: A. Talbot / S. Gerstel, *Nuns in the Byzantine Countryside*. DeltChrA 27, 2006, 481-489.
- Theis, Narthex: RbK 6 (2005) 868-932 s. v. Narthex (L. Theis).
- Theis u. a., Female Founders: L. Theis / M. Mullet / M. Grünbart mit G. Fingarova / M. Savage (Hrsg.), *Female Founders in Byzantium and Beyond*. Wiener Jahrbuch für Kunstgeschichte 60/61, 2011/2012 (Wien, Köln, Weimar 2013).
- Theocharopoulou, Agios Iōannēs: E. Theocharopoulou, *Οι τοιχογραφίες του ναού του Αγίου Ιωάννη Προδρόμου στον Άγιο Βασίλειο Πεδιάδας*. Κρητική Εστία 9, 2002, 59-122.
- Theocharopoulou, Pelagia: P. Theocharopoulou, *Ο τοιχογραφικός διάκοσμος του ναού της Αγίας Πελαγίας Βιάννου*. Πεπραγμένα του Ζ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου B1, 1995, 285-305.
- Thüner, Verrat des Judas: LCI 4 (1972) 440-443 s. v. Verrat des Judas (J. Thüner).
- Todić, Signatures: B. Todić, *Signatures des peintres Michael Astrapas et Eutyichios. Fonction et signification*. In: *Αφιέρωμα στη μνήμη του Σωτήρη Κίτσα* (Thessalonikē 2001) 643-662.
- Traeger, Silvester: LCI 8 (1976) 353-358 s. v. Silvester I (J. Traeger).
- Tsamakda, Hagia Sophia: V. Tsamakda, *Darstellungen der Hagia Sophia bzw. der Weisheit Gottes in der kretischen Wandmalerei*. BZ 101, 2008, 209-230.
- Kakodiki: V. Tsamakda, *Die Panagia-Kirche und die Erzengekirch in Kakodiki – Werkstattgruppen, kunst- und kulturhistorische Analyse byzantinischer Malerei des 14. Jhs. auf Kreta*. Archäologische Forschungen 21 (Wien 2012).
- Kunst: V. Tsamakda, *Kunst und Stifterwesen auf dem Land am Beispiel Kretas*. In: F. Daim / J. Drauschke (Hrsg.), *Hinter den Mauern auf dem offenen Land – Leben im Byzantinischen Reich* (Mainz 2016) 219-236.
- Trachiniakos: V. Tsamakda, *Die Fresken der Heiligen Paraskevi-Kirch in Trachiniakos, Kreta*. MSpätAByz 5, 2007, 113-135.
- Tsiknakis, Giuseppe Gerola: K. Tsiknakis, *Giuseppe Gerola a Creta e la registrazione die monomenti des periodo veneziano*. In: M. Scroccaro / M. Andrianakis *Candia e Cipro. Le due isole »maggiori«* di Venezia (Milano 2010) 25-42.
- Tsougarakēs, Leivada: D. Tsougarakēs, *Ο ζωγράφος της εκκλησίας του Αγ. Δημητρίου στο Λειβαδά Σελίνου*. Ιόνιος Λόγος 1, 2007, 295-301.
- Tsougarakēs/Angelomati-Tsougarakē, Corpus: D. Tsougarakēs / E. Angelomati-Tsougarakē, *Σύνταγμα (Corpus) χαραγμάτων εκκλησιών και μονών της Κρήτης* (Athēna 2015).
- Epigraphes I: D. Tsougarakēs / E. Angelomati-Tsougarakē, *Ανέκδοτα χαραγματα και επιγραφές από μονές και ναούς της Κρήτης*. In: S. Kaklamanēs (Hrsg.), *Ενθύμησις Νικολάου Μ. Παναγιωτάκη* (Érakleio 2000) 681-732.
- Epigraphes II: D. Tsougarakēs / E. Angelomati-Tsougarakē, *Ανέκδοτα χαραγματα και επιγραφές από ναούς και μονές της Κρήτης Β. Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά* 7, 2004, 143-207.
- Epigraphes III: D. Tsougarakēs / E. Angelomati-Tsougarakē, *Ανέκδοτα χαραγματα και επιγραφές από ναούς και μονές της Κρήτης Γ. Μεσαιωνικά και Νέα Ελληνικά* 9, 2008, 293-340.
- Tsougarakis, Byzantine Crete: D. Tsougarakis, *Byzantine Crete from the 5th Century to the Venetian Conquest* (Athens 1988).
- Tsougarakis, Religious Orders: N. Tsougarakis, *The Latin Religious Orders in Medieval Greece 1204-1500*. Medieval Church Studies 18 (Turnhout 2012).

- Vallianos, Byzantinēs ekklesiās: Ch. Villianos, Οι βυζαντινές εκκλησίες των επαρχιών Πυργιώτισσας και Καινούργιου. Πεπραγμένα του Ζ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου Β1, 1995, 90-104.
- Varheiadēs, Codex Panteleimonos 259: K. Varheiadēs, Εγχειρίδια ζωγραφικής στο βυζάντιο. Η μαρτυρία του κώδικα Ι. Μ. Παντελεήμονος 259 (Athens 2017).
- Varthalitou, Argoule: P. Varthalitou, Ο τοιχογραφικός διάκοσμος του ναού της Αγίας Παρασκευής στον Αργουλέ Σφακίων. Παρατηρήσεις στο έργο του κρητικού ζωγράφου Μιχαήλ Βενέρη. *DeltChrA* 33, 2012, 161-174.
- Argoule-Venerēs: P. Varthalitou, Παρατηρήσεις στο έργο του κρητικού ζωγράφου Μιχαήλ Βενέρη: με αφορμή τον τοιχογραφικό διάκοσμο του ναού της Αγίας Παρασκευής στον Αργουλέ Σφακίων. Τριακοστό Σύμπόσιο Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης. ΧΑΕ, 2010, 18-19.
- Drymiskos: P. Varthalitou, Παρατηρήσεις στον τοιχογραφικό διάκοσμο του ναού της Γέννησης της Θεοτόκου στη Δρύμισκο Αγίου Βασιλείου. In: St. Manouras (Hrsg.), Πρακτικά του Διεθνούς Επιστημονικού Συνεδρίου Η Επαρχία Αγίου Βασιλείου από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα Περιβάλλον – Αρχαιολογία – Ιστορία – Κοινωνία (Σπήλι – Πλακιάς 19-23 Οκτωβρίου 2008), Β: Βυζαντινοί Χρόνοι – Βενετοκρατία (Rethymno 2014) 185-216.
- Melampes: P. Varthalitou, Νέα στοιχεία για το έργο του ζωγράφου Μιχαήλ Βενέρη: ο διάκοσμος του αρχικού ναού της Αγίας Παρασκευής στις Μέλαμπες Αγίου. *ΑΕΚ* 2, 2012, 480-492.
- Panagia Kera: P. Varthalitou, Ο τοιχογραφικός διάκοσμος του ναού της Παναγίας Κεράς στο Αμάρι Ρεθύμνου. Παρατηρήσεις για τη μνημειακή σωματική στη δυτική κρήνη στα τέλη του 13^{ου} αιώνα. *ΑΕΚ* 3, 2015, 365-378.
- Vassilaki, Contracts: M. Vassilaki, Looking at Icons and Contracts for their Commission in Fifteenth-Century Venetian Crete. In: B. Coulie / P. Du-jardin (Hrsg.), Paths to Europe. From Byzantium to the Low Countries (Milan 2017) 100-115.
- Working Drawings: M. Vassilaki, Working Drawings of Icon Painters after the Fall of Constantinople – The Andreas Xyngopoulos Portfolio at the Benaki Museum (Athens 2015).
- Vassilakē, Kathemerinē zōē: M. Vassilakē, καθημερινή ζωή και πραγματικότητα στη βενετοκρατούμενη κρήνη. Η μαρτυρία των τοιχογραφημένων εκκλησιών. In: S. Kaklamanēs (Hrsg.), Ενθύμησις Νικολάου Μ. Παναγιωτάκη (Ērakleio 2000) 57-80.
- Vassilakē-Mayrakakē, Xenos Digenēs: M. Vassilakē-Mayrakakē, Ο ζωγράφος Ξένος Διγενής και η εκκλησία των Αγίων Πατέρων στα Απάνω Φλώρια Σελίνου της Κρήτης. Πεπραγμένα του Δ' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου 1981, 550-570.
- Vassilakis-Mavrakakis, Western Influences: M. Vassilakis-Mavrakakis, Western Influences on the 14th Century Art of Crete. *JÖB* 32.5, 1982, 301-311.
- Velmans, L'église de Khé: T. Velmans, L'église de Khé en Georgie. *Zograf* 10, 1979, 71-82.
- Peinture: T. Velmans, La Peinture murale byzantine à la fin du Moyen âge. *Bibliothèque des Cahiers Archéologiques* 11 (Paris 1978).
- Portrait: T. Velmans, Le portrait dans l'art des Paléologues. In: *Art et société de Byzance sous les Paléologues* (Venedig 1971) 93-148.
- Vloberg, Mére de Dieu: M. Vloberg, Les types iconographiques de la Mére de Dieu dans l'art byzantin. In: H. du Manoir (Hrsg.), *Maria. Etudes sur la Sainte Vierge II* (Paris 1952) 403-443.
- Vogler, Flucht nach Ägypten: K. Vogler, Die Ikonographie der »Flucht nach Aegypten« [Diss. Univ. Heidelberg 1930].
- Volanakēs, Amari: I. Volanakēs, Βυζαντινά και Μεταβυζαντινά μνημεία της επαρχίας Αμαρίου του Νομού Ρεθύμνης. Ιεροί ναοί οικισμών υπολοίπου Επαρχίας Αμαρίου, πλην Αμπαδιάς. Νέα Χριστιανική Κρήτη Β5, 1985, 7-60.
- Krētē: I. Volanakēs, Τα Βαπτιστήρια της Κρήτης. Νέα Χριστιανική Κρήτη 20, 2001, 65-68.
- Margaritēs: I. Volanakēs, Ιστορία, αρχαιότητες και μνημεία της κοινότητας, Μαργαριτών Μυλοποτάμου Ρεθύμνης Κρήτης. Νέα Χριστιανική Κρήτη 19. Β, 1999/2000, 9-138.
- Mnēmeia: I. Volanakēs, Τα παλαιοχριστιανικά μνημεία της Κρήτης. *KretChron* 27, 1987, 235-261.
- Vatheiako 1968: I. Volanakēs, Ο ναός του Αγίου Γεωργίου στο Βαθειακό Ρεθύμνου. *Θεολογία* 57, 1968, 608-675.
- Vatheiako: I. Volanakēs, Ο βυζαντινός ναός του Αγίου Γεωργίου στο Βαθειακό Αμαρίου Ρεθύμνης. Πεπραγμένα του Ε' Διεθνούς Κρητολογικού Συνεδρίου Β, 1985, 75-85.
- Walter, Abgar Cycle: Ch. Walter, The Abgar Cycle at Mateic. In: *Studien zur byzantinischen Kunstgeschichte: Festschrift für Horst Hallensleben zum 65. Geburtstag* (Amsterdam 1995) 221-231.
- Décor des absides: Ch. Walter, La place des évêques dans le décor des absides byzantines. *Revue de l'Art* 24, 1974, 81-89.
- St. Demetrios: Ch. Walter, St. Demetrios. The Myroblytos of Thessalonica. In: *Walter, Studies* 157-178.
- St. Paraskeve: Ch. Walter, The Portrait of Saint Paraskeve. In: Ch. Walter, *Pictures as Language: How the Byzantines exploited them* (London 2000) 383-394.
- Studies: Ch. Walter, *Studies in Byzantine Iconography* (London 1977).
- Warrior Saints: Ch. Walter, *The Warrior Saints in Byzantine Art and Tradition* (Aldershot 2003).
- Weigert, Theodor: LCI 8 (1976) 444-446 s.v. Theodor Stratelates (der Heerführer von Euchaita) (C. Weigert).
- Weis/Weis, Platytera: E. Weis / A. Weis, Die Madonna Platytera: Entwurf für ein Christentum als Bildoffenbarung an Hand der Geschichte eines Madonnenthemas (Königstein 1985).
- Weißbrod, Gräber: U. Weißbrod, Hier liegt der Knecht Gottes... Gräber in byzantinischen Kirchen und ihr Dekor (11. bis 15. Jahrhundert). Unter besonderer Berücksichtigung der Höhlenkirchen Kappadokiens. *Mainzer Veröffentlichungen zur Byzantinistik* (Wiesbaden 2003).
- Weitzmann, Mandyliion: K. Weitzmann, The Mandyliion and Constantine Porphyrogenetos. In: *Weitzmann, Studies* 224-246.
- Metamorphosis: K. Weitzmann, A Metamorphosis Icon or Miniature on Mt. Sinai. *Starinar* 20, 1969, 415-421 [Neudruck in: K. Weitzmann, *Byzantine Liturgical Psalters and Gospels* (London 1980) Bookset Part XIII].
- Studies: K. Weitzmann, *Studies in Classical and Byzantine Manuscript Illumination* (Chicago, London 1971).
- Wellen, Theotokos: G. A. Wellen, Theotokos. Eine ikonographische Ab-handlung über das Gottesmutterbild in frühchristlicher Zeit (Utrecht 1960).
- Wessel, Abgar: RbK 1 (1966) 24-25 s.v. Archeiropietas, Abgar (K. Wessel).

- Apostelkommunion: RbK1 (1966) 239-245 s.v. Apostelkommunion (K. Wessel).
- Bildprogramm: RbK 1 (1966) 662-690 s.v. Bildprogramm (K. Wessel).
- Christi im Tempel: RbK 1 (1966) 1134-1145 s.v. Darstellung Christi im Tempel (K. Wessel).
- Christusbild: RbK 1 (1966) 966-1047 s.v. Christusbild (K. Wessel).
- Evangelisten: RbK 2 (1971) 452-507 s.v. Evangelisten (K. Wessel).
- Flabellum: RbK 2 (1971) 550-555 s.v. Flabellum (K. Wessel).
- Hades: RbK 2 (1971) 946-950 s.v. Hades (K. Wessel).
- Hand Gottes: RbK 2 (1971) 950-962 s.v. Hand Gottes (K. Wessel).
- Himmelfahrt: RbK 2 (1971) 1224-1256 s.v. Himmelfahrt Christi (K. Wessel).
- Himmlische Liturgie: RbK 3 (1978) 119-131 s.v. Himmlische Liturgie (K. Wessel).
- Jugend Jesu: RbK 3 (1978) 676-687 s.v. Jugend Jesus (K. Wessel).
- Kindermord: RbK 3 (1978) 676-687 s.v. Jugend Jesu, D: der bethlehemitische Kindermord (K. Wessel).
- Kreuzigung: K. Wessel, Die Kreuzigung, (Recklinghausen 1966).
- Lazarus: RbK 2 (1971) 388-314 s.v. Erweckung des Lazarus (K. Wessel).
- Philoxenia: RbK 1 (1966) 18-19 s.v. Abraham, B. Philoxenia (K. Wessel).
- Westerink, Michaeli Pselli: L. G. Westerink, Michaelis Pselli Poemata (Stuttgart 1992).
- Wilhelm, Geburt: LCI 2 (1970) 86-103 s.v. Geburt Christi (P. Wilhelm).
- Winfield/Winfield, Lagoudhera: D. Winfield / J. Winfield, The Church of the Panaghia tou Arakos at Lagoudhera, Cyprus. The Paintings and their Painterly Significance. DOS 37 (Washington, D.C. 2003).
- Witt, Votivwesen: J. Witt, »Hyper euches« In Erfüllung eines Gelübdes – Untersuchungen zum Votivwesen in frühbyzantinischer Zeit (Nürnberg 2006).
- Wratislav-Mitrovic/Okunev, Dormition: L. Wratislav-Mitrovic / N. L. Okunev, La Dormition de la Sainte Vierge dans la peinture médiévale orthodoxe. Byzslav 3, 1931, 134-180.
- Xanthakē, Agia Anna Anisaraki: Th. Xanthakē, Ο ναός της Αγίας Άννας στο Anisaraki Κανδάνου: Ο κύκλος της αγίας, οι αφιερωτές, η χρονολόγηση. DeltChrA 31/4, 2010, 71-86.
- Kakodiki: Th. Xanthakē, Ο ναύσκος του Ευαγγελισμού στο Κακοδίκι Σελίνου. Οι τοιχογραφίες και η κτητορική επιγραφή. DeltChrA 32, 2011, 65-84.
- Panagia Anisaraki: Th. Xanthakē, Ο θεομητορικός κύκλος στον ναό της Παναγίας στο Anisaraki Κάνδανου: Εικονογραφικές ιδιαιτερότητες. DeltChrA 30/4, 2009, 187-198.
- Xanthoudidēs, Enetokratia: S. Xanthoudidēs, Η ενετοκρατία εν Κρήτη (Athēna 1939).
- Epigraphai: S. Xanthoudidēs, Χριστιανικά επιγραφαί εκ Κρήτης. Αθηνά 15, 1903, 49-163.
- Xyngoroulos, Schediasma: A. Xyngoroulos, Σχεδιάσμα ιστορίας της Θρησκευτικής ζωγραφικής μετά την άλωση (Athēna 1957).
- Yangaki, Vessels: A. Yangaki, Immured Vessels in Churches on Crete: Preliminary Observations on Material from the Prefecture of Rethymnon. DeltChrA 34, 2013, 375-384.
- Vessels Kitharida: A. Yangaki, Immured Vessels in the Church of Panagia Eleousa, Kitharida, Crete. In: S. Bocharov / V. François / A. Sitdikov, Glazed Pottery of the Mediterranean and Black Sea Region, 10th-18th Centuries 2 (Kazan, Kishinev 2017) 135-164.
- Zacharuk, Kriegerheilige: R. Zacharuk, Darstellung der Kriegerheiligen in der orthodoxen Kunst [Diss. Univ. Marburg 1988].